

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen vuoden 2021 kuntavaaleja varten

397/2.30/2020

Kaupunginhallitus 26.10.2020 § 240

(Valmistelija hallinnon suunnittelija Nina Savolainen)

Vuoden 2021 keväällä toimitetaan kuntavaalit sunnuntaina 18.4.2021. Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta sekä laitoksessa toimitettavaa ennakoäänestystä varten vaalitoimikunta.

Vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Laitoksessa toimitettavaa ennakoäänestystä varten on asetettava yksi tai useampi vaalitoimikunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa eivät voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eivätkä varajäsenenä. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä. Oma sekä edellä mainitun sukulaisen ehdokkuus missä tahansa kunnassa aiheuttaa sen, että henkilö ei ole vaalikelpoinen vaalitoimikuntaan.

Jäsenet ja varajäsenet on valittava vaalikelpoisista kunnan asukkaista siten, että kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneet äänestäjäryhmät mahdollisuuksien mukaan tulevat edustetuiksi kussakin vaalilautakunnassa ja vaalitoimikunnassa. Jäsenyyttä ei siis ole sidottu puolerekisteriin merkittyihin puolueisiin, vaan kuntavaaleissa esiintyneisiin äänestäjäryhmiin, puolueiden lisäksi esimerkiksi yhteislistoihin.

Vaalilautakuntien jäsenten ja varajäsenten poliittista edustavuutta tarkastellaan erikseen. Lähtökohtaisesti lain vaatimuksen toteutuminen edellyttää, että jäsenissä ja varajäsenissä ei ole kahta samaa puoluetta edustavaa henkilöä. Myös tasa-arvolain soveltamisessa tarkastelu tehdään siten, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä.

Vuoden 2017 kuntavaaleissa ehdokkaita asettivat seuraavat puolueet:

Kansallinen Kokoomus r.p.

Perussuomalaiset r.p.

Suomen Keskusta r.p.

Suomen Kristillisdemokraatit r.p.

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.

Vasemmistoliitto r.p.

Vihreä Liitto r.p.

Ylivieskassa on kaksi äänestysaluetta

1 Eteläinen, äänestyspaikkana Ylivieskan Kulttuurikeskus Akustiikka

2 Pohjoinen, äänestyspaikkana Ylivieskan Lukio

Koronaepidemia aiheuttaa lisäksi omat vaatimuksensa vaalien järjestelyihin. Oikeusministeriö suosittelee, että varajäseniä nimettäisiin riittävästi, jotta mahdolliset sairauspoissaolot eivät vaikuttaisi vaalien järjestämiseen.

Oheismateriaalina on vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan kokoonpanot Europarlamenttivaaleissa 2019.

KAUPUNGINJOHTAJA: Kaupunginhallitus valitsee kuntavaaleja varten

1. äänestysalueiden vaalilautakuntiin viisi jäsentä ja seitsemän varajäsentä sekä määrää jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan
2. vaalitoimikuntaan kolme jäsentä ja viisi varajäsentä sekä määrää jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

KAUPUNGINHALLITUS: Siirrettiin seuraavaan kokoukseen.